Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 11 Veljača 2020 22:07
Objavljeno: Utorak, 11 Veljača 2020 22:07

Šefica Europske komisije (EK) u utorak je najavila ulazak u pregovore o budućim odnosima s Ujedinjenom Kraljevinom s velikim ambicijama, uključujući trgovinski sporazum s nultim carinama i nultim kvotama za svu robu, nešto što Europska unija nikada prije nije nekome ponudila.

"Ulazimo u pregovore s Velikom Britanijom o budućim odnosima s velikim ambicijama. Dobri, stari prijatelji ne bi se smjeli zadovoljiti s manjim", kazala je **Ursula von der Leyen** na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu.

"**U političkoj deklaraciji smo istaknuli da želimo nulte carine i nulte kvote za robnu razmjenu, za svu robu. To je nešto što nikome nikada prije nismo ponudili"**, istaknula je njemačka demokršćanka.

Prema njezinim riječima, novi trgovinski model je jedinstvena ambicija u smislu pristupa jedinstvenom tržištu, ali to će značiti i recipročna jamstva i pošteno tržišno natjecanje te poštivanje okolišnih, socijalnih i radničkih standarda kako bi vrijedili jednaki uvjeti za sve.

Govor britanskog premijera Borisa Johnsona početkom veljače u Greenwichu, kada je rekao da će Velika Britanija biti predvodnik u globalnoj trgovini, nazvala je "ohrabrujućim", posebice stoga što je Johnson najavio da će njegova zemlja zadržati najviše standarde u primjerice društvenim, ekološkim ili poreznim pitanjima.

Johnson je u govoru spomenuo trgovinski sporazum između Kanade i EU-a (CETA) kao jedan od mogućih modela.

"Nama se sviđa ta ideja jer je trgovinski sustav pun izazova i potrebni su nam partneri kako bi taj sustav postao pošteniji i snažniji (...) Želimo trgovinski sustav koji će s jedne strane biti otvoren, a s druge strane pošten", kazala je von der Leyen, ali i dalje ističući da stremi daleko "ambicioznijem" sporazumu od CETA-e.

Iako je, podsjetila je, sporazum s Kanadom eliminirao većinu kvota, ipak nije eliminirao sve, podsjećajući da još uvijek postoje kvote za govedinu i kukuruz šećerac.

Govoreći o sporazumima o slobodnoj trgovini istaknula je da oni mijenjaju nesigurnost sa zdravim pravilima: otvaraju nova tržišta za mala i srednja poduzeća i na korist su ljudima.

I to su, kako je kazala, bili argumenti za naše trgovinske sporazume s Kanadom i Japanom.

"Njima se ne povećava samo razmjena roba, ideja i usluga, njima se postižu standardi, od radničkih prava do zaštite okoliša", rekla je von der Leyen, ističući načelo "pravičnosti" u globalnom gospodarskom sustavu.

Ursula von der Leyen se, međutim, "iskreno iznenadila" što je Johnson u svom govoru spomenuo i mogućnost uspostave trgovinskih odnosa koji bi bio sličan odnosima s Australijom.

EU, kao jedinstveno tržište od 440 milijuna ljudu, i Australija još uvijek nisu potpisale sporazum

Phoca PDF

o slobodnoj trgovini te trenutno trguju po pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

"Ako je to britanski izbor, nama je i to u redu (...) Naravno Ujedinjena Kraljevina se može zadovoljiti i s manjim, ali osobno sam uvjerena da moramo biti ambiciozniji", rekla je von der Leyen i dodala da EU i Australija žele "dokinuti tu situaciju".

Većina zastupnika u svojim je obraćanjima istaknula da je nužno zadržati cjelovitost i uspješno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, carinsku uniju te četiri slobode, te da treća zemlja ne može imati ista prava i koristi kao države članice.

Složni su da EU treba stremiti partnerstvu koje nadilazi trgovinu i koje je bez presedana s obzirom na njegov opseg: od zaštite podataka, klime, financijskih usluga, ribarstva, sigurnosti.

Spremni smo, čulo se u vijećnici EP-a na trgovinsko partnerstvo s nultim carinama, nultim kvotama i nultim 'dumpingom'

Istovremeno su poručili da svi modeli koje odaberemo imaju jednu stvar koja je zajednička: "uz njih ne dolaze samo prava već i obveze za obje strane".

Hrvatski zastupnik Tonino Picula (S&D) je kazao da treba naglašavati da niti jedna zemlja izvan Unije ne može uživati ista prava kao članica, izrazivši nadu da će u kontekstu vanjskih poslova Ujedinjena Kraljevina kao stalna članica Vijeća sigurnosti i NATO-a nastaviti dijeliti iste ciljeve i vrijednosti.

"Isto se odnosi na zajedničke civilno-vojne misije, usklađenosz sankcija, sporazum s Iranom te sporazum o kontroli oružja i neširenju nuklearnog oružja", rekao je Picula na raspravi.

Smatra se da će ribarstvo biti jedno od najvećih točki prijepora u pregovorima, a posebno se na noge digla Francuska čiji je ministar financija Bruno Le Maire prije četiri dana kazao da EU ne smije dati Britaniji ustupke za pristup europskim financijskim tržištima u zamjenu za prava na ribolov u britanskim vodama, dok Španjolsku brine pitanje Gibraltara.

Analitičati tvrde da je već sada jasno da će odluka o budućem trgovinskom sporazumu biti talac i najmanjih članica Unije, jer svaka od 27 država europskog bloka može staviti veto.

Naime, kao pravni temelj Barnierovih smjernica o pregovorima s Britanijom uzet je članak 217 Sporazuma o funkcioniranju Europske unije, što znači da odluka u Vijeću mora biti jednoglasna.

Europski dužnosnici su prvotno razmišljali o članku 207 koji se uobičajeno koristi kao podloga za pregovaranje o sporazumima o slobodnoj trgovini. Prema tom članku, za zeleno svijetlo trgovinskom sporazumu između Unije i Ujedinjene Kraljevine bila bi potrebna kvalificirana većina.

Rasprava o predloženom mandatu za pregovore o novom partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom održana je na prvoj plenarnoj sjednici EP-a nakon brexita. EP sada broji 705 zastupnika a Hrvatska je dobila dvanaestu zastupnicu, SDP-ovku Romanu Jerković.

Phoca PDF

Očekuje se da će Vijeće EU-a do 25. veljače odobriti mandat za pregovore, koji bi mogli početi u ožujku i koji će se morati završiti do kraja godine.

(Hina)

Phoca PDF